

Dňa 21. októbra 2011 sa v priestoroch nádvorja múzea NKP Čierny orol a klubovne Liptovského kultúrneho strediska uskutočnilo stretnutie účastníkov, remeselníkov a širokej verejnosti vzájomnej výmeny kultúrnych-remeseníckych prezentácií.

Tieto aktivity sa uskutočňujú v rámci programu Cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika z aktuálneho Mikroprojektu „**Tvorivosť bez hraníc a času**“, **Remeselnícky liptovský dvor**, s podnázvom **Poďakovanie za úrodu**. *Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.*

Jedná sa o vzájomnú výmenu a sprostredkovanie remeselných tvorivých dielní, formou prezentácie amatérskych umelcov z Liptova a Poľského partnera Stowarzyszenie Artystów Pienińskich z Kroscienka nad Dunajcom.

Z Poľska sa u nás so svojím remeselným tradičným umením predstavili: pani Anna Oleš, ktorá nám predviedla nádherné vyšívané obrazy prevedené technikou krivá ihla a krížikovou vyšivkárskou technikou s typickými prvkami poľskej ľudovej ornamentiky. Manžel pani Oleš zaujal hlavne detských divákov preparovaním vtáčika a svojimi preparovanými zvieratami, ktoré so sebou priniesol. Pán Oleš je jedným z posledných odborníkov v preparovaní zvierat nielen v Poľskej republike, ale aj u nás, kde v minulosti svoje umenie prezentoval na najvyšších prírodovedeckých inštitúciách v Brne, Prahe a Olomouci a rôznych ornitologických sympóziách. Pán Henryk Zachwieja zaujal návštevníkov maľbou na sklo. Znovu sme tu mohli vidieť charakteristické prvky, a rukopis typický pre poľské ľudové umenie, kde v námetoch prevažujú náboženské motívy podobné ikonostasom a ruskej ornamentike.

Drevorezbárske zručnosti si mnohí návštevníci vyskúšali pri predvádzaní svojho umenia pánom Grzegorzom Zachwiejom. Tam sme mohli vidieť aj prienik spoločných motívov z našej a Poľskej histórie – Prekrásna drevorezba Jánošíka a goralský motív na veľkorozmernej plastike sa tešili veľkému obdivu.

Pán Jan Kubik, ktorý nám predviedol aj hru na trombite a vlastnoručne vyrobených husliach. Taktiež predvádzal aj náročné vyšívanie pastierskych - salašníckych plstených odevov - kabátcov a plstených nohavíc.

Liptovských remeselníkov reprezentovali štyria lektori. Pani Ľuba Honcová v rámci tradičných ľudových remesiel prezentovala a vyučovala hlavne detských návštevníkov v tradičnej sklomaľbe. Nakoľko sa celá prezentácia jednotlivých remesiel viedla predovšetkým v duchu výuky týchto remesiel, mohol si ich každý záujemca vlastnoručne vyskúšať a tým si aj vyrobiť malý výrobok v tej – ktorej technike.

Záujem bol aj o techniku drôtovania, ktorú predvádzala a vyučovala pani Zita Mariášová.

Aj keď je táto tradičná drotárska technika náročná a predpokladá určitý prirodzený talent a trpezlivosť, bol aj o túto výuku záujem. Deti si drôtom opletali drobné kamienky či vajíčka. Istotne návštevníkov zaujala aj výstavou jej vlastnoručne vyrobených drôtovaných objektov- vajíčok, fliaš, príveskov.

Techniku spracovania vlny suchým plstením predvádzala lektorka Jana Žiaranová, ktorá aktualizuje tento tradičný remeselný postup spracovanie vlny do súčasnosti. Tu si znova hlavne

deti skúsili vyrobiť rôzne drobné dekoratívne predmety, obrázky, brošničky...

Deti si s nadšením vyrobili a zároveň odniesli domov aj tradičnú handrovú hračku, ktorú im predvádzala lektorka Miriam Stromková. Vyrobili si a domov odniesli pestré handrové koníky, bábiky, medvedíkov, srdiečka.

Podmotívom celého podujatia bolo aj „Poďakovanie za úrodu“. Tu nám folklórna skupina zo Smrečian predviedla tradičné poďakovanie za úrodu formou inscenovaného pásma – spevu a d'akovačky liptovským nárečím, v krojoch s typickými rekvizitami.

Veríme, že hlavný zámer - snahu vzbudiť záujem o šírenie a vzdelávanie zanikajúcich tradičných remesiel medzi širokými vrstvami obyvateľstva, predovšetkým z radov detí a mládeže v obidvoch partnerských regiónoch, sa naplnil a bude naplňovať v ďalších podobných aktivitách organizovaných Liptovským kultúrnym strediskom v spolupráci poľskými partnermi z Krościenka nad Dunajcom.

Beata Kuviková
Liptovské kultúrne stredisko
Ul. 1. mája 28/196
031 01 Liptovský Mikuláš
044/5522981
0905832950
osvetalm@vuczilina.sk
www.lks.sk

